

Bodembeheernota gemeente Reusel-De Mierden *voorwaarden voor grondverzet*

Bodembeheernota gemeente Reusel-De Mierden

voorwaarden voor grondverzet

In opdracht van	Gemeente Reusel-De Mierden
Opgesteld door	SRE Milieudienst Keizer Karel V Singel 8 Postbus 435 5600 AK Eindhoven 040 2594604
Auteur	F. Lathouwers
Projectnummer	490192
Datum	5 november 2010
Status	Concept
Gecontroleerd	H. Berghs

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	1
1.1. Waarom deze nota Bodembeheer?	1
1.2. Afbakening nota bodembeheer	1
1.2.1. Reikwijdte	1
1.2.2. Geldigheid	1
1.3. Verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid	2
1.3.1. Verantwoordelijkheid	2
1.3.2. Aansprakelijkheid	2
1.4. Leeswijzer	2
2. Bodemkwaliteit en bodemfuncties	3
2.1. Algemeen	3
2.2. Bodemfunctieklassenkaart	3
2.3. Bodemkwaliteitskaart	3
3. Voorwaarden voor grondverzet	5
3.1. Inleiding	5
3.2. Basisregels generiek beleid	5
3.2.1. Inleiding	5
3.2.2. Toepassingsgebied	5
3.2.3. Tweeledige toets	5
3.2.4. Onderzoeksinspanning	6
3.2.5. Grootschalige toepassingen	7
3.2.6. Vrijstelling voor particulieren en agrariërs	7
3.2.7. Tijdelijke uitname en tijdelijke opslag	7
3.3. Specifieke voorwaarden	8
3.3.1. De bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel en historisch onderzoek	8
3.3.2. Uitgesloten locaties	8
3.3.3. Gesaneerde en te saneren locaties	9
3.3.4. Onderzochte locaties	9
3.3.5. Bodemvreemd materiaal	9
3.3.6. Beschermingsgebieden	10
3.4. Grondstromenmatrix	10
3.5. Grond van buiten beheergebied gemeente Reusel-De Mierden	10
4. Melden, controle en handhaving	12
4.1. Melden	12
4.2. Controle en handhaving	12
4.3. Betrokkenen en verantwoordelijkheden	13
5. Stroomschema	14

Bijlagen

Bijlage 1	Referentielijst
Bijlage 2	Begrippenlijst
Bijlage 3	Overzicht nuttige toepassingen
Bijlage 4	Wettelijke en beleidsmatige achtergronden
Bijlage 5	Basisregels generiek beleid
Bijlage 6	Checklist ten behoeve van historisch onderzoek
Bijlage 7	Controle en handhaving
Bijlage 8	Betrokkenen en verantwoordelijkheden

1. INLEIDING

1.1. Waarom deze nota Bodembeheer?

Binnen de gemeente Reusel-De Mierden vindt jaarlijks grondverzet plaats. De wet- en regelgeving rondom het grondverzet is geformuleerd in het Besluit en de Regeling Bodemkwaliteit [1, 2], hierna het besluit en de regeling genoemd. Het besluit en de regeling bevatten onder andere de voorwaarden waaronder grond toegepast mag worden. De gemeente Reusel-De Mierden is hiervoor het bevoegde gezag.

In deze nota zijn de regels en voorwaarden voor grondverzet binnen de gemeente Reusel-De Mierden beschreven. Deze regels zijn in hoofdlijnen gebaseerd op de uitgangspunten van het generieke kader uit het besluit, doch op enkele details wordt afgeweken van het generieke kader.

Het doel van deze nota bodembeheer is het beleidsmatig vaststellen van de voorwaarden waaronder grond op of in de bodem van het gemeentelijke grondgebied mag worden toegepast.

Naast deze nota heeft de gemeente een bodemkwaliteitskaart [3] opgesteld.

1.2. Afbakening nota bodembeheer

1.2.1. Reikwijdte

Partijen grond mogen alleen worden toegepast als sprake is van een nuttige toepassing. Als grond wordt hergebruikt in een niet-nuttige toepassing, dan wordt dit gezien als een middel om zicht te ontdoen van afvalstoffen en gelden op grond van de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen strengere regels. Onder voorwaarden mag ontgraven grond van een geval van verontreiniging worden hergebruikt (herschikken).

Een overzicht van nuttige toepassingen is gegeven in bijlage 3.

1.2.2. Geldigheid

De nota bodembeheer wordt vastgesteld voor een periode van 10 jaar. De bodemkwaliteitskaart wordt voor een periode van 3 jaar vastgesteld. In 2013 moet de bodemkwaliteitskaart worden geactualiseerd en opnieuw worden opgesteld en vastgesteld. Op basis van de geactualiseerde bodemkwaliteitskaart wordt deze nota bodembeheer eveneens na 5 jaar geëvalueerd en indien van toepassing aangepast en vastgesteld.

Met het vaststellen van de voorliggende bodembeheernota vindt automatisch delegatie plaats van de raad naar het college van Burgemeester en Wethouders om binnen de geldigheidsduur van de bodembeheernota de bodemkwaliteitskaart en/of de bodemfunctieklassenkaart opnieuw vast te stellen. Voorwaarde hierbij is dat de nieuwe kaart geen inhoudelijke wijzigingen van de bodembeheernota met zich meebrengt. Is dit wel het geval dan dient de nota te worden aangepast en samen met de kaart opnieuw te worden vastgesteld door de raad.

1.3. Verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid

1.3.1. Verantwoordelijkheid

De verantwoordelijkheid voor naleving van de regels bij het ontgraven en toepassen van grond ligt bij degene die de grond toepast. Deze is dan ook verplicht om het toepassen van grond te melden.

1.3.2. Aansprakelijkheid

De bodemkwaliteitskaart en deze nota bodembeheer zijn in nauw overleg met de gemeente Reusel-De Mierden en met grote zorgvuldigheid opgesteld. De bodemkwaliteitskaart biedt geen harde garanties voor de kwaliteit van een partij grond. De kaart doet alleen een uitspraak over welke kwaliteit in het algemeen verwacht mag worden. De kwaliteit van een individuele partij grond kan daar van afwijken. De eindverantwoordelijkheid voor de toepassing van grond blijft bij degene die de grond toepast. De gemeente Reusel-De Mierden of de SRE Milieudienst kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de schade die voortkomt uit een partijkwaliteit die afwijkt van wat de bodemkwaliteitskaart aangeeft.

1.4. Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de bodemkwaliteit en de bodemfuncties van de gemeente Reusel-De Mierden. In hoofdstuk 3 worden de voorwaarden voor grondverzet beschreven. Hoofdstuk 4 geeft een overzicht van melding, controle en handhaving. In hoofdstuk 5 zijn de regels en voorwaarden bij grondverzet samengevat in een schema.

Voor een beschrijving van enkele veelgebruikte begrippen wordt verwezen naar bijlage 2.

2. Bodemkwaliteit en bodemfuncties

2.1. Algemeen

In dit hoofdstuk zijn de resultaten en interpretatie van de bodemfunctieklassenkaart en de bodemkwaliteitskaart uiteen gezet. Een bodemfunctieklassenkaart verdeelt de gemeente in gebieden met een bepaalde functie. De bodemkwaliteitskaart geeft gebieden (zones) met een gelijke chemische bodemkwaliteit weer en geldt als basis voor de mogelijkheden voor hergebruik van grond in het beheergebied van de gemeente Reusel-De Mierden. Deze nota bodembeheer geeft een aantal spelregels voor het grondverzet binnen de gemeente Reusel-De Mierden.

2.2. Bodemfunctieklassenkaart

In september 2010 is door de SRE Milieudienst een bodemfunctieklassenkaart opgesteld voor de gemeente Reusel-De Mierden. Op deze kaart is de ligging aangegeven van

- gebieden met de bodemfunctieklassen Wonen;
- gebieden met de bodemfunctieklassen Industrie;
- overige gebieden, die niet in een bodemfunctieklassenkaart zijn ingedeeld (natuur/landbouw).

De totstandkoming van de bodemfunctieklassenkaart is beschreven in een afzonderlijk rapport (Ref. 5).

2.3. Bodemkwaliteitskaart

In opdracht van de gemeente Reusel-De Mierden heeft de SRE Milieudienst de bodemkwaliteitskaart [4] opgesteld voor het gemeentelijke grondgebied. De bodemkwaliteitskaart voor de gemeente Reusel-De Mierden is opgesteld conform de methodiek zoals opgenomen in de "Richtlijn bodemkwaliteitskaarten" [3].

De bodemkwaliteitskaart is opgesteld voor de stoffen arseen, cadmium, koper, chroom, kwik, lood, nikkel, zink, PAK, minerale olie en EOX. De bodemkwaliteitskaart is de basis voor de mogelijkheden voor hergebruik van grond in het beheergebied van de gemeente Reusel-De Mierden.

Het beheersgebied betreft het gehele grondgebied van de gemeente Reusel-De Mierden met uitzondering van de volgende delen:

- locaties met of die verdacht zijn van een sterke bodemverontreiniging.
- gesaneerde locaties in het kader van de Wet bodembescherming.
- de waterbodems.

Bij het opstellen van de bodemkwaliteitskaart is de gemeente op basis van gebiedskenmerken ingedeeld in verschillende deelgebieden. Binnen deze deelgebieden is de verwachting dat de chemische bodemkwaliteit vergelijkbaar is. De deelgebieden zijn geëvalueerd op het aantal

beschikbare representatieve grondanalysegegevens. Na evaluatie van de indeling in deelgebieden is gekomen tot een bodemkwaliteitskaart met drie bodemkwaliteitszones. Hierbij is de bodemkwaliteit van twee bodemlagen in kaart gebracht, namelijk de bovengrond (tot 0,5 meter onder maaiveld) en de ondergrond (van 0,5 meter tot 2,0 meter onder maaiveld).

In de bodemkwaliteitskaart zijn de volgende zones gedefinieerd:

- bodemkwaliteitszone 1: de bebouwde kommen van Reusel, Hulsel, Hooge Mierde en Lage Mierde;
- bodemkwaliteitszone 2: het buitengebied.

Uit de bodemkwaliteitskaart blijkt dat de kwaliteit van zowel de boven- als de ondergrond in heel de gemeente voldoet aan de achtergrondwaarden (AW-2000).

3. Voorwaarden voor grondverzet

3.1. Inleiding

De gemeente Reusel-De Mierden conformeert zich op hoofdlijnen aan het generieke kader. Op een aantal punten is behoefte om aanvullende regels vast te stellen en voorwaarden te scheppen. Formeel is hierdoor sprake van gebiedsspecifiek beleid. Omdat niet wordt afgeweken van normstelling of standstill-beginsel, wordt het te volgen kader aangeduid met generiek+.

In de navolgende paragrafen worden de belangrijkste regels uit het generieke beleid kort samengevat gevolgd door de specifieke voorwaarden voor de gemeente Reusel-De Mierden.

Als zich in de praktijk situaties voordoen waarin de bodembeheernota niet voorziet, gelden de regels uit het generieke beleid.

Voor meer gedetailleerde informatie en een samenvatting van het wettelijk kader wordt verwezen naar bijlage 4 en 5.

3.2. Basisregels generiek beleid

3.2.1. Inleiding

De gemeente Reusel-De Mierden is bevoegd gezag voor het toepassen van grond op landbodem binnen de gemeentegrens. De regels volgen uit het besluit. Hieronder worden de regels op basis van het generieke beleid toegelicht.

3.2.2. Toepassingsgebied

Deze nota bodembeheer heeft betrekking op het nuttig toepassen van grond op of in de bodem binnen de grenzen van de gemeente Reusel-De Mierden.

Een overzicht van nuttige toepassingen is weergegeven in bijlage 3.

Voor toepassingen in oppervlaktewater gelden andere randvoorwaarden waarbij het waterschap De Dommel bevoegd gezag is.

3.2.3. Tweeledige toets

Binnen het besluit moet voor het toepassen van grond een dubbele toets worden uitgevoerd. De kwaliteit van de grond moet voldoen aan:

- de functieklasse van de ontvangende bodem (dit is de bodemfunctieklasse volgens de bodemfunctieklassenkaart);
- de kwaliteitsklasse van de ontvangende bodem (dit is de bodemkwaliteit volgens de bodemkwaliteitskaart).

De toepassingseis volgt uit de combinatie van de functie- en de kwaliteitsklasse, waarbij de strengste eis geldt. De grond die wordt toegepast moet voldoen aan de toepassingseis.

Als grond wordt toegepast wordt gekeken naar de vastgestelde bodemkwaliteit en de functie van de bodem (Wonen, Industrie en Landbouw/natuur). Elke klasse kent een lijst met normwaarden die de toepassingseisen vormen. Op de in de onderstaande matrix gevolgde wijze wordt aan elke zone/gebied een klasse als toepassingseis toegekend:

Bodemfunctieklasse	Bodemkwaliteit	Minimale toepassingseis
Niet ingedeeld	AW-2000	AW-2000
Niet ingedeeld	Wonen	AW-2000
Niet ingedeeld	Industrie	AW-2000
Landbouw/natuur	AW-2000	AW-2000
Landbouw/natuur	Wonen	AW-2000
Landbouw/natuur	Industrie	AW-2000
Wonen	AW-2000	AW-2000
Wonen	Wonen	Wonen
Wonen	Industrie	Wonen
Industrie	AW-2000	AW-2000
Industrie	Wonen	Wonen
Industrie	Industrie	Industrie

3.2.4. Onderzoeksinspanning

Als bewijsmiddel voor de kwaliteit van grond worden binnen het besluit vijf typen milieuhygiënische verklaringen onderscheiden (voor uitleg begrippen zie bijlage 2). Deze zijn:

- partijkeuring;
- erkende kwaliteitsverklaring;
- fabrikanteigen verklaring;
- bodemonderzoek;
- bodemkwaliteitskaart.

Bij het gebruik van een bodemonderzoek als milieuhygiënische verklaring is een aantal strategieën uit de NEN 5740 toegestaan. Deze staan vermeld in bijlage 5.

Bij het gebruik van de bodemkwaliteitskaart als milieuhygiënische verklaring heeft de partij grond de kwaliteit van de op de kaart vastgelegde bodemkwaliteitsklasse.

De door de gemeente Reusel-De Mierden vastgestelde bodemkwaliteitskaart mag als bewijsmiddel van de milieuhygiënische kwaliteit van de toe te passen grond worden gebruikt mits de grond afkomstig is van een niet van bodemverontreiniging verdachte locatie. Om dit vast te stellen moet een historisch onderzoek plaatsvinden (zie paragraaf 3.3.1.)

Uit het historisch onderzoek moet blijken of er redenen zijn om te verwachten dat de bodemkwaliteit zal afwijken van de in het gebied gemiddelde bodemkwaliteit. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn als het gaat om een saneringslocatie of een voormalig bedrijfsterrein.

Als uit de resultaten van het historisch onderzoek blijkt dat de locatie als verdacht ten aanzien van het voorkomen van bodemverontreiniging moet worden beschouwd moet voorafgaand aan grondverzet eerst een bodemonderzoek plaats vinden. Hiervoor is een aantal strategieën uit de NEN 5740 toegestaan. Deze staan vermeld in bijlage 5.

3.2.5. Grootschalige toepassingen

Voor grootschalige toepassingen gelden andere regels dan voor regulier grondverzet binnen het generieke kader. Zo hoeft bijvoorbeeld niet te worden getoetst aan de kwaliteit en functie van de ontvangende bodem, wat ruimere mogelijkheden biedt voor hergebruik van licht verontreinigde grond. Daar staat tegenover dat moet worden voldaan aan een aantal randvoorwaarden. Onder grootschalige toepassingen vallen onder andere de aanleg van wegen, dijken, geluidswallen en het verondiepen van oppervlaktewater (mits het een bepaald doel dient).

3.2.6. Vrijstelling voor particulieren en agrariërs

Particulieren en agrariërs zijn vrijgesteld van de volgende verplichtingen:

- de onderzoeksplicht naar de kwaliteit van grond en ontvangende bodem;
- de meldingsplicht voor het toepassen van grond.

Schakelt de particulier een bedrijf in, bijvoorbeeld een aannemer, dan gelden deze vrijstellingen niet. Ook als een particulier beroepsmatig grond toepast gelden geen vrijstellingen;

Voor agrariërs geldt de vrijstelling van de onderzoeks- en meldingsplicht alleen als de grond afkomstig is van een tot datzelfde landbouwbedrijf behorende perceel grond waarop een vergelijkbaar gewas wordt geteeld.

De zorgplicht (zie bijlage 1) blijft voor agrariërs en particulieren overigens wel gelden. De vrijstelling ontslaat particulieren en agrariërs ook niet van de plicht om te voldoen aan de kwaliteitseisen van het Besluit bodemkwaliteit. Wanneer vermoedens bestaan dat de kwaliteit van een partij grond niet voldoen aan de eisen van het besluit, kan door het bevoegd gezag handhavend worden opgetreden.

3.2.7. Tijdelijke uitname en tijdelijke opslag

Een aantal verplichtingen uit het Besluit bodemkwaliteit is niet van toepassing op tijdelijke uitname en/of tijdelijke opslag van grond. Voor regelgeving rondom tijdelijke uitname en opslag wordt verwezen naar bijlage 5.

3.3. Specifieke voorwaarden

3.3.1. De bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel en historisch onderzoek

De gemeente Reusel-De Mierden staat de bodemkwaliteitskaart toe als milieuhygiënische verklaring voor de kwaliteit van grond. Om na te gaan of de grond afkomstig is van een van bodemverontreiniging verdachte locatie moet historisch onderzoek plaatsvinden.

Dit hoeft niet per definitie een onderzoek conform NEN 5725 te zijn. Er kan worden volstaan met de volgende historische check:

- gegevens aanleveren door initiatiefnemer conform bijlage 6;
- BIS-toets uit te voeren door de gemeente: een controle op enkele essentiële gegevens uit het Bodeminformatiesysteem en/of de gemeentelijke archieven.

Voor een overzicht van de informatie die wordt geraadpleegd, zie bijlage 6.

Ook andere onderzoeken, die vergelijkbare informatie leveren ten aanzien van de aan- of afwezigheid van verdachte activiteiten, kunnen volstaan als historisch onderzoek. Dit zal per geval door de gemeente worden beoordeeld.

3.3.2. Uitgesloten locaties

In de gemeente Reusel-De Mierden zijn een aantal locaties tevens op voorhand uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart omdat hier de bodemkwaliteitskaart niet geldt. Op deze locaties wordt een andere bodemkwaliteit verwacht dan in de omgeving. Er kan onderscheid worden gemaakt in verdachte locaties en gesaneerde locaties. Bij verdachte locaties geldt dat er een slechtere bodemkwaliteit wordt verwacht dan elders in de bodemkwaliteitszone. Deze locaties zijn opgenomen op kaart 1 van de bodemkwaliteitskaart. Het gaat hierbij om:

- locaties die bekend staan als zogenaamd “Wbb-geval”(o.a. gesaneerde locaties));
- onderzochte locaties waar een geval van ernstige bodemverontreiniging is geconstateerd maar waarvoor nog geen beschikking is afgegeven op ernst en urgentie danwel het saneringsplan;
- locaties waar sprake is van een niet-ernstige bodemverontreiniging, veroorzaakt door een puntbron;
- locaties waar mogelijk sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging;
- rijks- en provinciale wegen inclusief bermen;
- stortplaatsen.

Als grondverzet vanaf deze locaties plaatsvindt, moet altijd een partijkeuring worden uitgevoerd.

Als grond op deze locaties wordt toegepast moet de ontvangende bodem onderzocht worden middels een verkennend bodemonderzoek (bijlage 5). Toetsing of grondverzet mogelijk is gebeurd aan de hand van de regels van paragraaf 3.2.

3.3.3. Gesaneerde en te saneren locaties

Bij gesaneerde locaties is altijd maatwerkbeoordeling vereist: indien een multifunctionele sanering is uitgevoerd zal de bodemkwaliteit voldoen aan de AW-2000; voor deze locaties mag de kaart (alsnog) worden gebruikt als milieuhygiënische verklaring.

Bij functiegerichte sanering daarentegen verwacht men een slechtere bodemkwaliteit dan in de omgeving. Er kunnen restverontreinigingen aanwezig zijn of er kan een leeflaag zijn aangebracht die intact moet worden gehouden. Deze locaties zijn in ieder geval uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart.

Bij te saneren locaties tenslotte moet de aan te brengen grond voldoen aan de in het saneringsplan gestelde eisen. Grondverzet op deze locaties moet zijn afgestemd op de Wet bodembescherming.

3.3.4. Onderzochte locaties

De mogelijkheid bestaat dat op een locatie van ontgraving een specifiek onderzoek of een partijkeuring is uitgevoerd. Als het onderzoek of de partijkeuring voldoet aan de vereisten voor een bewijsmiddel uit het besluit, dan kan geen gebruik worden gemaakt van de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel. In deze situatie moet gebruik worden gemaakt van de resultaten van het betreffende onderzoek/partijkeuring.

3.3.5. Bodemvreemd materiaal

De aanwezigheid van bijmengingen (bodemvreemd materiaal zoals puin, verbrandingsslakken en asbest) kan niet altijd vooraf worden vastgesteld. Als tijdens de ontgraving van de bodem blijkt dat bodemvreemde materialen of andere zintuiglijke afwijkingen worden geconstateerd moet de grond apart worden gezet en moet een partijkeuring worden uitgevoerd.

Binnen de gemeente Reusel-De Mierden wordt een percentage bodemvreemd materiaal tot 10% op massabasis in de grond geaccepteerd wanneer deze wordt toegepast. Als de grond meer dan 10% bodemvreemd materiaal bevat dan moeten de grove delen worden verwijderd door zeving. Daarna moet op de gezeefde grond een partijkeuring worden uitgevoerd.

Bij het aantreffen van asbest moet rekening worden gehouden met speciale maatregelen die moeten worden getroffen in het kader van de Wet bodembescherming en het Arbeidsomstandighedenbesluit.

Als asbest wordt aangetroffen in toe te passen grond moet een aanvullend asbestonderzoek (partijkeuring conform NEN 5707) worden uitgevoerd.

De maximale waarde voor asbest bij de functies Wonen en Industrie bedraagt 100 mg/kgds.

In de gemeente Reusel-De Mierden komen zinkassen voor. Het hergebruik van deze assen is niet wenselijk omdat er nalevering van verontreiniging kan optreden. Derhalve wordt hergebruik van grond, verontreinigd met zinkassen niet toegestaan.

3.3.6. Beschermingsgebieden

Beschermingsgebieden zijn waterwin-, grondwaterbeschermingsgebieden, Provinciale Ecologische Hoofdstructuur gebieden (PEHS), aardkundig waardevolle gebieden, archeologisch waardevolle gebieden en gebieden met cultuur historische waarden.

In de gemeente Reusel-De Mierden zijn geen waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden aanwezig, Wel

is sprake van natuurbeheergebieden, Ecologische hoofdstructuren (PEHS), aardkundige, cultuurhistorische en archeologische waardevolle gebieden. De kaarten van de beschermingsgebieden zijn te raadplegen op de website van de Provincie Noord-Brabant. In archeologisch waardevolle gebieden is de gemeente Reusel-De Mierden bevoegd gezag.

Grondverzet in deze

gebieden is zonder toestemming van de provincie niet toegestaan. Op deze manier vindt geen aantasting plaats van archeologisch waardevolle vondsten. Bij grondverzet binnen de overige beschermingsgebieden geldt de provinciale regelgeving. Voorafgaand aan het ontgraven en toepassen van grond in deze gebieden moet altijd afstemming plaatsvinden met de Provincie Noord-Brabant.

3.4. Grondstromenmatrix

Op basis van het besluit en de regeling [1, 2] is bepaald tussen welke zones grondverzet mogelijk is. Onderstaande tabel geeft de mogelijkheden van grondverzet binnen en tussen zones weer (de grondstromenmatrix).

Bovengrond (0-0,5 m-mv) en ondergrond (0,5-2,0 m-mv)

		Naar	
		1	2
Van	1		
	2		

Vrij grondverzet mogelijk als historisch onderzoek heeft aangetoond dat de locatie van afkomst niet verdacht is van de aanwezigheid van bodemverontreiniging

Zone 1: de bebouwde kom van Reusel, Hulsel, Hooge Mierde en Lage Mierde

Zone 2: buitengebied

3.5. Grond van buiten beheergebied gemeente Reusel-De Mierden

De gemeente Reusel-De Mierden accepteert bodemkwaliteitskaarten van omliggende gemeenten, Eersel, Reusel-De Mierden, Oirschot en Bergeijk als milieuhygiënische verklaring voor de kwaliteit van toe te passen grond. Hieraan worden de volgende voorwaarden verbonden:

- de leverende gemeente beschikt over een bodemkwaliteitskaart die is opgesteld volgens de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten [3];
- de leverende gemeente heeft de bodemkwaliteitskaart vastgesteld en het grondstromenbeleid vastgelegd in een bodembeheernota.

De gemeente wil de mogelijkheid open houden om bodemkwaliteitskaarten uit andere dan de genoemde gemeenten als bewijsmiddel te accepteren op het moment dat deze gemeenten een kaart hebben opgesteld die voldoet aan de nieuwe richtlijn. De acceptatie van deze kaarten kan in dat geval door het college worden vastgesteld en hoeft niet nogmaals door de gemeenteraad te worden goedgekeurd. Met het vaststellen van voorliggende bodembeheernota vindt automatisch delegatie plaats van de gemeenteraad naar het college van Burgemeester en Wethouders om voornoemde bodemkwaliteitskaarten te accepteren als milieuhygiënische verklaring.

4. Melden, controle en handhaving

4.1. Melden

Voor het hergebruik van grond geldt een meldingsplicht. Hierop zijn de volgende uitzonderingen van toepassing:

- burgers zijn vrijgesteld van de meldingsplicht. Wel blijft de zorgplicht uit de Wet bodembescherming van toepassing. Als in opdracht van burgers grondverzet plaatsvindt door een bedrijf dan geldt deze vrijstelling niet;
- hergebruik van grond binnen een landbouwbedrijf als de grond afkomstig is van een tot dat landbouwbedrijf behorend perceel waarop een vergelijkbaar gewas wordt geteeld als op het perceel waar de grond wordt hergebruikt;
- het toepassen van schone grond in hoeveelheden kleiner dan 50 m³. Voor het toepassen van schone grond in hoeveelheden vanaf 50 m³ moet de toepassingslocatie eenmaal worden gemeld.

Alle overige toepassingen van grond moeten gemeld worden.

Degene die grond gaat toepassen moet dit ten minste 5 werkdagen van te voren melden via het meldpunt bodemkwaliteit:

<https://meldpuntbodemkwaliteit.agentschapnl.nl/MeldpuntBodemKwaliteit>.

Vervolgens wordt de melding doorgestuurd aan de gemeente, die de melding beoordeelt, registreert en archiveert.

Binnen grootschalige werken, zoals het aanleggen van een woonwijk of het ontwikkelen van een Natuurgebied, is het vaak niet praktisch om voor elk afzonderlijk grondverzet een melding te doen. In voorkomende situaties kan de initiatiefnemer overgaan op een periodieke verzamelmelding, waarbij alle grondverzet binnen een bepaalde tijdsperiode (bijvoorbeeld een maand) in een keer wordt gemeld. Of en onder welke condities gebruik kan worden gemaakt van een dergelijke verzamelmelding zal per project door de gemeente worden beoordeeld.

4.2. Controle en handhaving

De gemeente Reusel-De Mierden is bevoegd gezag in het kader van het Besluit bodemkwaliteit voor de toepassing van grond binnen haar grondgebied. Dit houdt in dat de gemeente toezicht houdt en kan handhaven op:

- de wijze van toepassing;
- de tijdige en correcte melding van de toepassing;
- het gebruik van de juiste kwaliteitsverklaringen voor de toepassing.

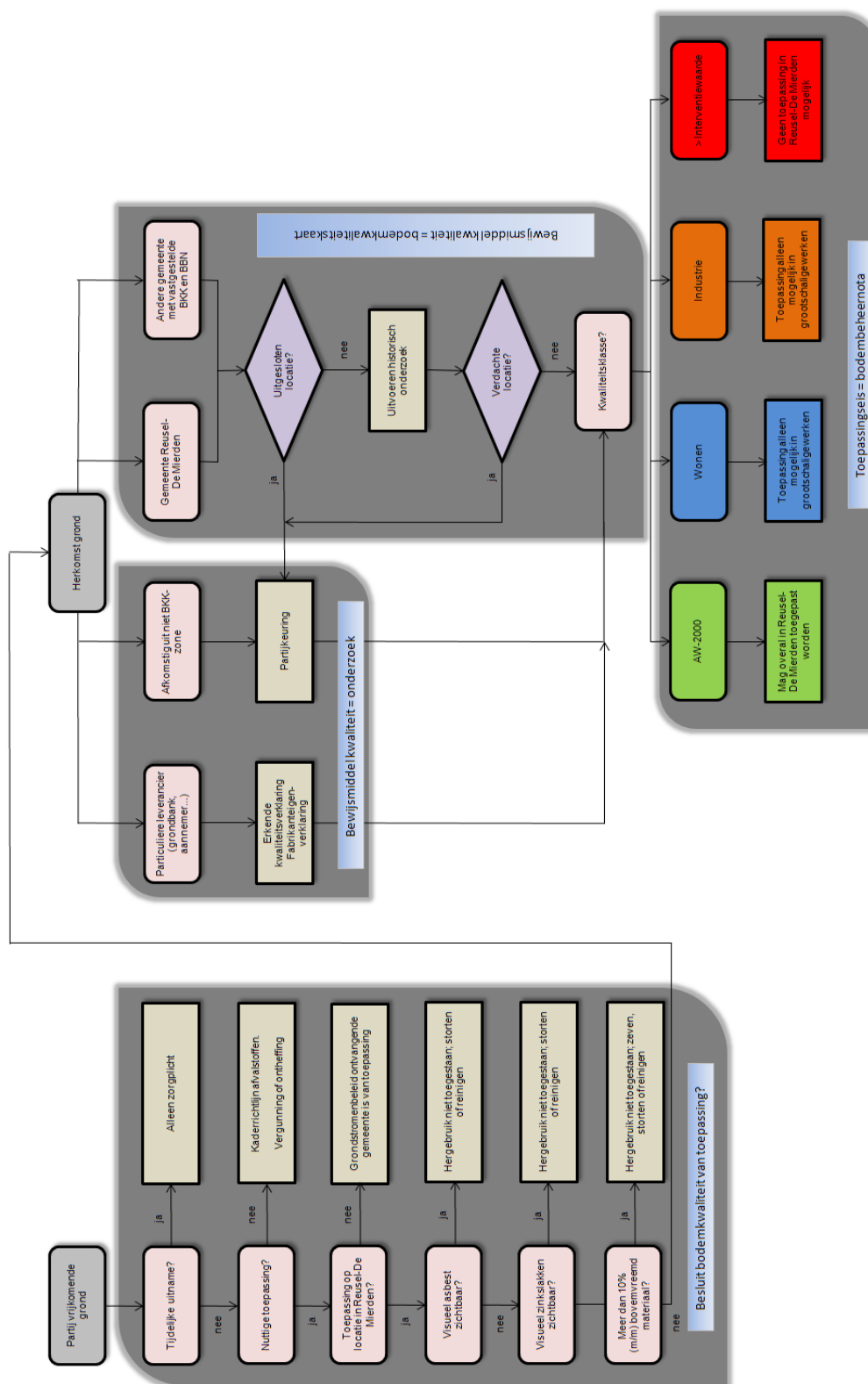
De verantwoordelijkheid voor het naleven van de regels rond grondverzet, waaronder het tijdig melden, ligt bij de opdrachtgevers van grondtoepassing. Dit kan ook de gemeente zelf zijn als opdrachtgever van project (bijvoorbeeld bouwrijp maken, reconstructies van wegen en beheer en onderhoud van groen) waarbij grond opnieuw wordt toegepast.

Als achteraf blijkt dat foutief is gehandeld kan de opdrachtgever zich niet beroepen op de gedane melding of het eventueel uitblijven van een reactie van het bevoegde gezag binnen een bepaalde termijn. Ook na toepassing mag de gemeente nog optreden tegen overtredingen van de regelgeving als blijkt dat niet de juiste gegevens zijn verstrekt of sprake is van toepassen van grond van onjuiste kwaliteit. Als de gemelde toepassing niet in overeenstemming is met het beleid of wanneer de aangeleverde informatie van onvoldoende kwaliteit is, stelt de gemeente Reusel-De Mierden de melder binnen 5 werkdagen daarvan op de hoogte.

4.3. Betrokkenen en verantwoordelijkheden

Bij de controle en handhaving tijdens het ontgraven van grond en het toepassen van grond op of in de bodem zijn verschillende instanties betrokken. Voor het toepassen van grond moet de melding plaats vinden bij het bevoegd gezag dat tevens voor de registratie en handhaving van de melding verantwoordelijk is. In bijlage 9 is een overzicht van de verantwoordelijkheden van de diverse actoren rond het toepassen van grond weergegeven.

5. Stroomschema

Bijlage 1 Referentielijst

- [1] Besluit bodemkwaliteit, 3 december 2007, staatsblad nummer 469
- [2] Regeling bodemkwaliteit, 20 december 2007, Staatscourant nummer 247
- [3] Richtlijn bodemkwaliteitskaarten, 3 september 2007, VROM en Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- [4] Bodemkwaliteitskaart gemeente Reusel-De Mierden, SRE Milieudienst, rapportnummer 490192, september 2010

Bijlage 2 Begrippenlijst

Achtergrondwaarden (AW-2000)

Vastgestelde gehalten aan chemische stoffen in de bodem voor een goede bodemkwaliteit waarvoor geldt dat er geen sprake is van belasting door lokale verontreinigingsbronnen.

Bodembeheergebied

Aaneengesloten, afgebakend deel van de oppervlakte van een of meer gemeenten of het beheergebied van een of meer waterkwaliteitsbeheerders

Bodemfunctie

Gebruik van de bodem. Voorbeelden hiervan zijn de functie Wonen, Industrie en Landbouw/natuur.

Bodemkwaliteit

De bodemkwaliteit in een bepaald gebied is de verdeling van gehalten in een gebied. Deze verdeling kan worden uitgedrukt in statistische parameters (gemiddelde, percentielwaarden).

Bodemkwaliteitskaart

Kaart met zones met gelijke gebiedseigen bodemkwaliteit.

Bodemkwaliteitsklasse

In het besluit worden bodemkwaliteitszones afhankelijk van de gemiddelde kwaliteit ingedeeld in één van de drie onderscheidende bodemkwaliteitsklassen:

- landbouw/natuur;
- wonen;
- industrie.

Bodemkwaliteitszone

Deel van een beheergebied waarvoor geldt dat er sprake is van een zelfde gebiedseigen bodemkwaliteit, waarbij zowel de verwachte kwaliteit van de bodem als veranderingen van de kwaliteit (variabiliteit) van belang zijn. De spreiding van gehalten binnen een bodemkwaliteitszone is relatief laag. Een bodemkwaliteitszone is in drie richtingen begrensd.

Bijzondere omstandigheden

Voor een binnen een bodemkwaliteitszone liggend gebied geldt dat er sprake is van bijzondere omstandigheden als voor dat gebied een afwijkende verwachtingswaarde geldt ten opzichte van de verwachtingswaarde van de betreffende bodemkwaliteitszone. Te denken valt aan verdachte

locaties, onderzochte locaties, locaties waar een sanering heeft plaatsgevonden e.d. Ook beschermde gebieden zoals voor de ecologie, archeologie, aardkundige waarden en cultuurhistorie vallen onder de bijzondere omstandigheden.

Deelgebied

Deel van een beheergebied waarvoor geldt dat dit op eenduidige wijze kan worden gekarakteriseerd door de voor het beheergebied geldende onderscheidende kenmerken. In tegenstelling tot de bodemkwaliteitszone is voor het deelgebied nog geen toetsing uitgevoerd of het daadwerkelijk een bodemkwaliteitszone is.

Erkende kwaliteitsverklaring

Een erkende kwaliteitsverklaring is een milieuhygiënische verklaring op basis van een gecertificeerde bouwstof. De verklaring bestaat uit twee onderdelen. Het eerste deel is het productcertificaat dat wordt afgegeven door een erkende certificeringsinstelling. Dit productcertificaat heeft betrekking op de eigenschappen van de bouwstof voor wat betreft samenstelling en uitloging en geeft aan dat (en hoe) de bouwstof toepasbaar is. Het tweede deel is de erkenning door de ministers. De erkenning wordt per product afgegeven waarbij de verschillende producten afzonderlijk zijn genoemd. Een producent kan alleen voor een product worden erkend op basis van een geldige kwaliteitsverklaring.

Ernstig verontreinigde grond

Grond waarvan gehalten voor één of meerdere stoffen de interventiewaarden overschrijden.

Fabrikant-eigenverklaring

Een fabrikant-eigenverklaring is een milieuhygiënische verklaring die door de producent zelf wordt afgegeven zonder periodieke externe controles door een erkende certificerende instelling en zonde aparte erkenning door de ministers. De verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het product ligt dus volledig bij de producent. Een overzicht van fabrikant-eigenverklaringen wordt gepubliceerd op de site van Bodem+.

Grootschalige (bodem)toepassing

Grootschalige toepassingen hebben een minimaal volume van 5.000 m³ en een minimale toepassingshoogte van 2 meter. Voor (spoor)wegen geldt een minimale toepassingshoogte van 0,5 meter. In het besluit (artikel 63) zijn toepassingen genoemd die als grootschalige toepassing gedefinieerd mogen worden:

- toepassingen van grond in bouw- en wegconstructies, waaronder wegen, spoorwegen en geluidwallen;
- toepassingen van grond voor het afdekken van een saneringslocatie of een stortplaats, met het oog op het voorkomen van nadelige gevolgen voor de omgeving;
- toepassingen van grond in ophogingen in waterbouwkundige constructies en voor het verondiepen en dempen van oppervlaktewater met het oog op de hoogwaterbescherming,

de doelstellingen van de Kaderrichtlijn water, bevordering van natuurwaarden en de vlotte en veilige afwikkeling van de scheepvaart;

- toepassing van grond in aanvullingen, waaronder de herinrichting en stabilisering van voormalige winplaatsen van delfstoffen.

Grond

Vast materiaal dat bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature wordt aangetroffen, evenals van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter, niet zijnde baggerspecie.

Interventiewaarde

Wanneer een gemeten gehalte hoger is dan de interventiewaarde wordt gesproken over een sterke verontreiniging of sterk verhoogd gehalte. De interventiewaarden zijn vastgelegd in de Circulaire bodemsanering 2009, in werking getreden op 1 april 2009 (Staatscourant 2009, nummer 67).

Lokale maximale waarden

Bij het toepassen van grond is sprake van een “altijd”- en een “nooit”-grens. De “altijd”-grens is gebaseerd op de achtergrondwaarden (AW-2000). Partijen grond die voldoen aan de achtergrondwaarden zijn, voor wat betreft de chemische kwaliteit, altijd toepasbaar. De “nooit”-grens wordt bepaald met behulp van het Saneringscriterium. Deze is afhankelijk van de stof, het gehalte en het bodemgebruik in het gebied waar de grond wordt toegepast. Boven het Saneringscriterium treden onaanvaardbare risico's op voor de mens en/of ecologie.

Tussen de “altijd”- en de “nooit”-grens liggen de Lokale Maximale Waarden. In het generieke kader van het besluit zijn voor de kwaliteit van de toe te passen grond generieke maximale waarden vastgesteld die horen bij de functie van de ontvangende bodem. Gemeenten en waterschappen hebben de mogelijkheid om voor hun beheergebied, of delen daarvan, voor het toepassen van grond per stof gebiedsspecifiek beleid op te stellen. Aanleidingen voor gebiedsspecifiek beleid kunnen zijn:

- de ambitie van een gemeente. De gemeente wil strenger beleid hanteren dan het generieke beleid;
- de in de bodemkwaliteitskaart vastgelegde bodemkwaliteit veroorzaakt knelpunten bij grondverzet als wordt uitgegaan van het generieke beleid (gemiddelde kwaliteit ligt hoger dan een klassegrenswaarde).

Ontgravingskwaliteit

Landbouw/natuur	De gemiddelde gehalten van de toe te passen grond voldoen aan de achtergrondwaarden (AW-2000)
-----------------	---

Wonen	De gemiddelde gehalten van de toe te passen grond voldoen aan de maximale waarden voor de bodemfunctie Wonen
Industrie	De gemiddelde gehalten van de toe te passen grond voldoen aan de maximale waarden voor de bodemfunctie Industrie
Niet toepasbaar	Eén of meer gemiddelde gehalten zijn boven de waarde van de bodemfunctie Industrie vastgesteld

Partij

Identificeerbare hoeveelheid bouwstof, grond van vergelijkbare milieuhygiënische kwaliteit die bedoeld is om als geheel te worden verhandeld of toegepast.

Partijkeuring

Schriftelijke verklaring op basis van een eenmalig onderzoek dat wordt uitgevoerd door een persoon of instelling die beschikt over een erkenning en waarin wordt vermeld of een partij onder het regime van het besluit kan worden toegepast en hoe dit is vastgesteld. Partijkeuringen kunnen zowel in-situ als ex-situ worden uitgevoerd. Met een partijkeuring wordt de kwaliteit van de gehele partij vastgesteld.

Richtlijn bodemkwaliteitskaarten

De landelijke richtlijn voor het opstellen van bodemkwaliteitskaarten [4] is voorgeschreven als een gemeente of waterschap een bodemkwaliteitskaart opstelt die wordt gebruikt voor hergebruik van grond onder het besluit [1]. Met deze richtlijn zijn tevens een aantal andere procedures geregeld, waaronder de te hanteren normwaarden, omgaan met uitbijters, vergelijkbaarheid, omgaan met “bijzondere omstandigheden” en het in een kaart weergeven van de bodemkwaliteit en mogelijkheden tot grondverzet.

Saneringscriterium

Het saneringscriterium dient er toe om vast te stellen of de sanering van een geval van ernstige verontreiniging met spoed moet worden aangepakt. Wanneer sprake is van spoed is het nemen van maatregelen verplicht. Wanneer sanering niet met spoed hoeft plaats te vinden kan voor de aanpak van de verontreiniging worden aangesloten bij maatschappelijk gewenste ontwikkelingen. Deze saneringen vinden plaats op initiatief van de eigenaar of andere belanghebbenden met het oog op gewenst gebruik van de bodem. Uiteindelijk moet het resultaat van de sanering zijn dat de locatie geschikt is voor het (toekomstig) gebruik.

Het saneringscriterium is een instrument voor het bevoegd gezag waarmee zij een (schuldig) eigenaar kan verplichten tot het saneren binnen een gestelde termijn. Als de verplichting niet aan een derde kan worden opgelegd moet de overheid zelf maatregelen nemen. Tegelijk maakt het criterium het mogelijk om de aanpak toe te kunnen spitsen op de risico's van het verontreinigde gebied. Bij het vaststellen van het moment van volledige sanering wordt nadrukkelijk met economische en ruimtelijke overwegingen rekening gehouden.

Deze aanpak past in een beleid waarbij beheer van verontreinigde bodems voorop staat. Sanering (de meest vergaande vorm van beheer) wordt hierbij alleen opgelegd als sprake is van

een ontoelaatbaar risico. Als de risico's op een effectieve manier tijdelijk weg zijn te nemen ontstaat meer ruimte voor uitstel van de volledige sanering.

Voor de bepaling van de spoedeisendheid van sanering is de webapplicatie Sanscrit beschikbaar op www.sanscrit.nl.

Standstill-beginsel

Het standstill-beginsel betekent dat de bodemkwaliteit plaatselijk mag verslechteren, mits dit elders in hetzelfde gebied leidt tot een kwaliteitsverbetering.

Bijlage 3 Overzicht nuttige toepassingen

Hergebruik van grond mag uitsluitend in nuttige toepassingen plaatsvinden. De onderstaande toepassingen van grond worden beoordeeld als nuttige toepassingen:

- toepassing in bouw- en wegconstructies, waaronder wegen, spoorwegen en geluidswallen;
- toepassingen in ophogingen van industrieterreinen, woningbouwlocaties en landbouw- en natuurgroonden, met het oog op het verbeteren van de bodemgesteldheid;
- toepassing voor het afdekken van een saneringslocatie of als bovenafdichting van een stortplaats, met het oog op het voorkomen van nadelige gevolgen voor mens, plant of dier door contact met het onderliggende materiaal;
- toepassing in ophogingen in waterbouwkundige constructies en voor het verondiepen en dempen van oppervlaktewater met het oog op de hoogwaterbescherming, de doelstellingen van de Kaderrichtlijn water, bevordering van natuurwaarden en de vlote en veilige afwikkeling van de scheepvaart;
- toepassing in aanvullingen, waaronder de herinrichting en stabilisering van voormalige winplaatsen van delfstoffen;
- toepassingen gericht op onderhoud en herstel van de bovengenoemde constructies.

Bijlage 4 Wettelijke en beleidsmatige achtergronden

Besluit Bodemkwaliteit

Voor het in werking treden van het Besluit en de Regeling [1, 2] was de regelgeving voor het toepassen van grond en bouwstoffen versnipperd in diverse wet- en regelgevingen. De diverse regelgevingen waren complex, onoverzichtelijk en in de praktijk moeilijk handhaafbaar. Daarom zijn de regels herzien en is één eenduidig kader gemaakt: het Besluit bodemkwaliteit.

Het besluit heeft betrekking op de kwaliteit van de uitvoering (Kwalibo) en het toepassen van grond en bouwstoffen conform het besluit. Binnen het besluit kunnen gemeenten en waterschappen voor het toepassen van grond aansluiten bij het landelijke generieke beleid zoals dat in het besluit is opgenomen. Ook bestaat de mogelijkheid om op gebiedsniveau maatwerkbeleid te formuleren in de vorm van gebiedsspecifiek beleid.

Gemeenten en waterschappen kunnen voor hun beheergebied of delen daarvan Lokale Maximale Waarden vaststellen. Op deze wijze kunnen onder bepaalde voorwaarden de toepassingseisen voor grond worden versoepeld of aangescherpt en zijn er meer mogelijkheden voor een lokale invulling van het beleid als het gaat om de toepassing van grondstromen.

Gebiedsspecifiek beleid is mogelijk als:

- er sprake is van standstill op gebiedsniveau;
- de Lokale Maximale Waarden het Saneringscriterium niet overschrijden;
- het risiconiveau van de gekozen Lokale Maximale Waarden wordt berekend met behulp van de Risicotoolbox (zie <http://www.risicotoolbox.nl>);
- de Lokale Maximale Waarden worden afgestemd met het bevoegd gezag bodemsanering;
- de Lokale Maximale Waarden worden vastgelegd in een nota bodembeheer;
- de vaststelling van de gekozen Lokale Maximale Waarden een besluit is van de gemeenteraad waarop de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is. Dit betekent dat het besluit openstaat voor inspraak en beroep.

De Regeling bodemkwaliteit geeft een technisch invulling aan de hoofdregels van het besluit en uitleg over de uitvoering. In de regeling staan onder andere de normen, de wijze waarop de kwaliteit van grond, baggerspecie en bouwstoffen dient te worden bepaald en de wijze waarop aan de normen wordt getoetst. Het besluit en de regeling vullen elkaar aan en zijn niet los van elkaar te gebruiken.

Wet bodembescherming (Wbb)

De Wet bodembescherming (Wbb) is geschreven met het oogmerk de bodem te beschermen. In de Wbb is een regeling opgenomen voor ernstig verontreinigde bodems. Op grond van de Wbb is grondverzet ter plaatse van ernstig verontreinigde locaties alleen toegestaan als hiervoor een melding ingevolge artikel 28 of een melding ingevolge het Besluit uniforme saneringen wordt

verricht aan het bevoegd gezag. Tevens geldt als voorwaarde dat het grondverzet moet passen binnen een van te voren opgesteld en door het bevoegd gezag goedgekeurd saneringsplan.

Het bevoegd gezag voor het bereiken van het saneringsresultaat is in het geval van de gemeente Reusel-De Mierden de provincie Noord-Brabant. Voor het toepassen van grond op een saneringslocatie is de gemeente bevoegd gezag. In verband met het bovenstaande dient voorafgaand aan het grondverzet te worden geverifieerd of de leverende en/of de ontvangende bodem ernstig verontreinigd is. Onderbepaalde voorwaarden is verplaatsing van ernstig verontreinigde grond binnen de grenzen van het geval van ernstige bodemverontreiniging mogelijk. In dit geval wordt gesproken van herschikking van verontreinigde grond.

Overige wet en regelgeving

Vanuit overig wet- en regelgeving kunnen aanvullende voorwaarden worden gesteld. Hierbij moet worden gedacht aan:

- Wet ruimtelijke ordening (Wro). Een aanlegvergunning in het kader van het bestemmingsplan;
- Ontgrondingenwet. De ontgrondingenwet en -verordening reguleren de winning van oppervlaktedelfstoffen als zand, klei en grind voor de bouwproductie;
- Wet milieubeheer. Vergunning voor bijvoorbeeld de opslag van grond;
- Waterwet: naar verwachting treedt deze wet in 2010 in werking. De wet vereenvoudigt de waterregelgeving. In de Waterwet wordt het beheer van oppervlaktewater en het grondwater geregeld. Tevens verbetert de samenhang tussen de ruimtelijke ordening en het waterbeleid. De saneringsregeling voor waterbodems wordt ook in deze wetgeving opgenomen. Bij het toepassen van grond in oppervlaktewater of het hergebruik van baggerspecie op de landbodem dient rekening gehouden te worden met de Waterwet;
- Woningwet: In deze wet wordt het bouwen op verontreinigde bodem (grond en grondwater) tegengegaan;
- Verordening Natuur en Landschap (VNL). Het doormelden van grondverzet aan de provincie, bijvoorbeeld in het kader van het dempen van waterwegen in landelijk gebied;
- Monumentenwet. In deze wet is het verdrag van Malta opgenomen. Bij grondverzet dient rekening te worden gehouden met archeologische waarden. Op kaart moet de gemeente een overzicht geven van bekende archeologische vindplaatsen. Bij grondverzet moeten andere bronnen zoals de stadsarcheoloog worden geraadpleegd;
- Flora- en faunawet. Deze wet vereist dat in planvorming rekening wordt gehouden met de aanwezige flora en fauna. Voor een groot aantal expliciet beschermde soorten is bepaald welke handelingen niet zijn toegestaan. Daarnaast is in de wet een algemene zorgplicht opgenomen, die aangeeft dat de negatieve gevolgen van ieders handelen op de aanwezige (beschermde) flora en fauna voorkomen of zo veel mogelijk beperkt dient te worden.

Bijlage 5 Basisregels generiek beleid

Uitgangspunt generieke beleid

Uitgangspunt van het generieke beleid is dat de bodemkwaliteit moet aansluiten bij de functie van de bodem en dat de lokale (water)bodemkwaliteit op klassenniveau niet mag verslechteren en waar mogelijk verbetert.

Nuttige toepassing

Partijen grond mogen alleen worden toegepast als sprake is van een nuttige toepassing. Is dit niet het geval, dan wordt de toepassing gezien als een middel om zich te ontdoen van afvalstoffen en gelden op grond van de Europese Kaderrichtlijn afvalstoffen andere regels. Nuttig toepassen betekent ook dat niet meer materiaal mag worden toegepast dan nuttig of nodig is. Het is bijvoorbeeld niet toegestaan om een geluidswal aan te leggen in een gebied waar dit niet nodig is, of die hoger is dan nodig om het geluid te weren. Voor een overzicht van nuttige toepassingen wordt verwezen naar bijlage 3.

Grootschalige toepassingen

Binnen het besluit is een verbijzondering opgenomen: het toetsingskader voor het toepassen van grond in grootschalige toepassingen. Er hoeft niet te worden getoetst aan de kwaliteit en de functie van de ontvangende bodem. Wel moet worden voldaan aan de kwaliteitseisen en toepassingsvoorwaarden van dit toetsingskader zodat het milieu in voldoende mate is beschermd. Grootschalige toepassingen hebben een minimaal volume van 5.000 m³ en een minimale toepassingshoogte van 2 meter. Voor (spoor) wegen geldt een minimale toepassingshoogte van 0,5 meter. Van dit toetsingskader kunnen gemeente en waterschappen gebruik maken, het is niet verplicht. Er kan bij grootschalige toepassingen ook gebruik worden gemaakt van het algemene toetsingskader (generiek of gebiedsspecifiek beleid). Wanneer sprake is van een grootschalige toepassing is afhankelijk van de volume van de toe te passen grond en de toepassingshoogte. In het besluit (artikel 63) zijn toepassingen benoemd die als grootschalige toepassingen gedefinieerd mogen worden:

- toepassingen van grond in bouw- en wegconstructies, waaronder wegen, spoorwegen en geluidswallen;
- toepassingen van grond voor het afdekken van een saneringslocatie of een stortplaats, met het oog op het voorkomen van nadelige gevolgen voor de omgeving;
- toepassingen van grond in ophogingen in waterbouwkundige constructies en voor het verondiepen en dempen van oppervlaktewater met het oog op de hoogwaterbescherming, de doelstellingen van de Kaderrichtlijn water, bevordering van natuurwaarden en de vlote en veilige afwikkeling van de scheepvaart;
- toepassing van grond in aanvullingen, waaronder de herinrichting en stabilisering van voormalige winplaatsen voor delfstoffen.

Milieuhygiënische verklaringen

Als bewijsmiddel voor de kwaliteit van grond worden binnen het besluit vijf typen milieuhygiënische verklaringen onderscheiden (voor uitleg begrippen zie bijlage 2):

- partijkeuring;
- erkende kwaliteitsverklaring;
- fabrikanteigen verklaring;
- (water)bodemonderzoek;
- (water)bodemkwaliteitskaart.

In de praktijk zullen vooral de partijkeuring en het bodemonderzoek als bewijsmiddel worden gehanteerd. Deze moeten worden uitgevoerd volgens de BRL SIKB 1000 (partijkeuringen) of de BRL SIKB 2000 (bodemonderzoek) en de bijbehorende protocollen. Voor beide typen milieuhygiënische verklaringen geldt dat deze door een gecertificeerd bedrijf moeten worden uitgevoerd en dat de personen die het uitvoeren geregistreerd moeten zijn bij Agentschap.nl.

Voor de toe te passen grond zijn alleen de onderstaande onderzoeksstrategieën uit de BRL SIKB-1000 en de NEN 5740 (januari 2009) toegestaan als milieuhygiënische verklaring voor de kwaliteit:

- VKB-protocol 1001 en 1002;
- onderzoeksstrategie voor de toetsing of sprake is van schone bodem (TOETS-S);
- onderzoeksstrategie voor de toetsing of sprake is van schone bodem op grootschalige locaties (TOETS-S-GR);
- onderzoeksstrategie voor de partijkeuring van niet schone grond uit diffuus belast gebied met een heterogene verdeling van de verontreinigende stof (KEU-I-HE).

Locaties waar grond wordt toegepast maar die niet zijn gezoneerd in de bodemkwaliteitskaart moeten worden onderzocht. Om de kwaliteit van de ontvangende bodem vast te stellen zijn de volgende onderzoeksstrategieën uit de NEN 5740 (januari 2009) toegestaan als milieuhygiënische verklaring voor de kwaliteit:

- onderzoeksstrategie voor een onverdachte locatie (ONV);
- onderzoeksstrategie voor een grootschalig onverdachte locatie (ONV-GR);
- onderzoeksstrategie bij een onbekende bodembelasting (ONB).

Als milieuhygiënische verklaring voor de kwaliteit van de toe te passen of te verspreiden kan worden volstaan met strategieën die voldoen aan de NEN 5720.

Vrijstelling voor particulieren en agrariërs

Particulieren en agrariërs zijn vrijgesteld van de onderzoeksplicht naar de kwaliteit van grond en ontvangende bodem en de meldingsplicht voor het toepassen van grond. Voor agrariërs geldt de vrijstelling van de onderzoeks- en meldingsplicht alleen als de grond afkomstig is van een tot datzelfde landbouwbedrijf behorende perceel grond waarop een vergelijkbaar gewas wordt geteeld. De zorgplicht (bijlage 5) blijft voor agrariërs en particulieren overigens wel gelden. De vrijstelling ontslaat particulieren en agrariërs ook niet van de plicht om te voldoen aan de

kwaliteitseisen van het besluit. Wanneer vermoedens bestaan dat de kwaliteit van een partij grond niet voldoen aan de eisen van het besluit, kan door het bevoegd gezag handhavend worden opgetreden.

Dempen van oppervlaktewater

Bij het dempen van oppervlaktewater gaat waterbodemp over in landbodemp. Binnen de gemeente Reusel-De Mierden zijn momenteel geen afspraken gemaakt met de waterkwaliteitsbeheerder wie het bevoegde gezag is en of in deze situaties de toepassing kan plaatsvinden conform de Waterwet.

Bij voorkomende gevallen dient overleg plaats te vinden tussen beide bevoegde gezagen (gemeente Reusel-De Mierden en Waterschap De Dommel).

Grondverzet van kleine partijen

Voor kleine partijen grond (partijen minder dan 50 m³) is het uitvoeren van een partijkeuring conform het besluit [1] financieel niet haalbaar. Deze partijen kunnen ook worden samengevoegd tot een grote partij die vervolgens kan worden gekeurd. Het is wettelijk niet toegestaan om partijen van verschillende kwaliteit samen te voegen. Wel is het toegestaan om partijen samen te voegen met overeenkomstige kwaliteit (bijvoorbeeld twee niet-verdachte partijen uit de zelfde bodemkwaliteitszone). Het opslaan en opbulken van verontreinigde grond is vergunningplichtig in het kader van de Wet Milieubeheer. Voor de opslag van grond tot 10.000 m³ is de gemeente het bevoegd gezag.

Tijdelijke uitname

In het Besluit bodemkwaliteit is tijdelijke uitname van grond toegestaan zonder dat een kwaliteitsbepaling is uitgevoerd of een functietoets is gedaan en een melding is verricht. Enige voorwaarde is dat er geen tussentijdse bewerking plaatsvindt en dat de grond onder dezelfde condities weer wordt toegepast (ondergrond wordt weer ondergrond en bovengrond wordt weer bovengrond).

Tijdelijke opslag

In het besluit is tijdelijke opslag in de meeste situaties niet langer vergunningplichtig. Op grond van de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. Wel moet aan voorwaarden worden voldaan:

- de kwaliteit van de grond moet voldoen aan de kwaliteitsklasse van de ontvangende bodem;
- de grond mag in bepaalde situaties maar gedurende een bepaalde periode opgeslagen worden;
- de eindbestemming van de grond moet bekend zijn.

Vorm van tijdelijke opslag	Voorwaarden van het besluit		
	Maximale duur van de opslag	Kwaliteitseisen	Meldingsplicht
Kortdurende opslag	6 maanden	-	Ja
Tijdelijke opslag op de landbodem	3 jaar	Kwaliteit moet voldoen aan de kwaliteitsklasse van de ontvangende bodem	Ja, met voorziene duur van opslag en eindbestemming
Opslag bij tijdelijke uitname	Looptijd van de werkzaamheden	-	Nee

Transport van verontreinigde grond

Voor het vervoer van verontreinigde grond is sinds 1 januari 2005 een landelijke regeling van kracht geworden: regeling melden van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke stoffen. Deze regeling gaat over de inzameling van bepaalde categorieën afvalstoffen, waaronder verontreinigde grond. Ook dient volgens deze regeling voor het transport van verontreinigde grond een afvalstroomnummer te worden aangevraagd door de ontdoener en moet tijdens het transport een geldig begeleidingsbiljet aanwezig te zijn. De melding geschiedt via het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen die de uitvoering hiervan heeft uitbesteed aan Agentschap.nl <http://www.lma.nl/>).

De initiatiefnemer voor transport van verontreinigde grond moet zorgen dat bij het transport van de grond over de openbare weg de vereiste documenten aanwezig zijn. Vervoerders, inzamelaars, handelaars en/of bemiddelaars dienen landelijk geregistreerd te zijn. Deze bedrijven krijgen een zogenaamd VIHB nummer.

Als de grond wordt afgevoerd naar een meldingsplichtige inrichting (reiniger, stortplaats of depot voor het opslaan van verontreinigde grond) moet deze inrichting een afvalstroomnummer verstrekken, voordat de grond getransporteerd kan worden. Tevens moet zij aan het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen (LMA, www.lma.nl) een ontvangst- en eventuele vervolgmelding verrichten.

Alle doorslagen van geleidebonnen moeten door de diverse partijen (ontdoener, transporteur en ontvanger) gedurende minimaal 5 jaar na voltooiing van de werkzaamheden worden bewaard.

Bij transport van schone grond is een geleidebon niet wettelijk verplicht.

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat nadelige gevolgen kunnen optreden als gevolg van het toepassen van een bouwstof, grond, maatregelen moet nemen om een verontreiniging te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken.

Bijlage 6 Checklist ten behoeve van historisch onderzoek

Checklist historisch onderzoek

Onderstaande checklist moet worden ingevuld door de toepasser van de grond. De vragen hebben betrekking op de locatie waar de grond is/wordt ontgraven.

1. Naam toepasser

Naam :

Adres :

Postcode en woonplaats :

2. Ligging locatie van herkomst (waar de grond vrijkomt)

Adres :

Postcode en woonplaats :

3. Gebruik locatie

Voorheen :

Huidig :

4. Is op de locatie een bedrijf gevestigd (geweest)?

☐ Nee

☐ Ja, soort bedrijf:

5. Is/zijn op de locatie gedempte sloten aanwezig?

☐ Nee

☐ Ja, dan aangeven op bij te voegen situatietekening.
Gedempt met:

6. Is in het verleden een verharding/erf/ ophoging/demping/storting aangebracht?

☐ Nee

☐ Ja, dan aangeven op bij te voegen situatietekening.
Soort verharding/ophoging:

7. Zijn op de locatie opslagtanks en/of leidingen voor vloeibare brandstoftanks aanwezig (geweest)?

☐ Nee

☐ Ja, dan aangeven op bij te voegen situatietekening
Aantal tanks in gebruik:
Aantal tanks verwijderd:
Aantal tanks onschadelijk:

8. Zijn opstallen met asbesthoudend materiaal gesloopt of is in het verleden asbesthoudend materiaal aanwezig geweest?

☐ Nee

☐ Ja, namelijk:

9. Hebben calamiteiten/morsingen/lekkages van vloeistoffen plaatsgehad?	☐ Nee
☐ Ja, namelijk:
10. Is de grond afkomstig uit een wegberm of een wegcunet?	☐ Nee
☐ Ja, namelijk:
11. Is op de locatie al een bodemonderzoek verricht?	☐ Nee
☐ Ja, dan toevoegen als bijlage
12. Zijn gegevens bekend over (mogelijke) bodemverontreiniging?	☐ Nee
☐ Ja, namelijk:
13. Heeft op de locatie een bodemsanering plaatsgevonden?	☐ Nee
☐ Ja, namelijk:
14. Overige informatie met betrekking tot mogelijke bodemverontreiniging	☐ Nee
☐ Ja, namelijk

Aldus naar waarheid ingevuld:

Datum

Plaats

Naam

Handtekening

Bijlage 7 Controle en handhaving

Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Reusel-De Mierden is verantwoordelijk voor

controle en handhaving van de toepassing van grond op of in de bodem in het kader van het Besluit bodemkwaliteit [1]. Bij toepassingen van grond kan controle plaatsvinden:

- tijdens de melding;
- in het veld (tijdens het transport of bij de toepassing);
- na toepassing.

De landelijke Handhavings Uitvoeringsmethode Besluit bodemkwaliteit geeft een nadere invulling van de controle- en handhavingsmogelijkheden. De controle van de bij de melding aangeleverde stukken als ook de controle in het veld en (bestuursrechtelijke) handhaving vindt plaats door de gemeente Reusel-De Mierden. Ook wordt toezicht uitgevoerd op niet gemelde toepassingen van grond op of in de bodem.

Wanneer het bevoegd gezag constateert dat de regels van het besluit en/of de Wet bodembescherming niet worden nageleefd, kan bestuursdwang worden uitgeoefend of een dwangsom worden opgelegd. Bestuursdwang houdt in dat de initiatiefnemer of degene die het beheer van een (grootschalige) toepassing heeft overgenomen, een aanzegging krijgt bepaalde handelingen na te laten, dan wel bepaalde maatregelen te treffen binnen een bepaalde termijn.

Het bevoegde gezag kan eventueel na de verstreken termijn op kosten van de initiatiefnemer deze handelingen laten verrichten. Een dwangsom is een indirect dwangmiddel in de vorm van een geldboete die wordt opgelegd met het doel om de overtreding ongedaan te maken of verdere overtreding dan wel herhaling te voorkomen.

Tegen een handhavingsbeschikking kan ingevolge de Algemene Wet Bestuursrecht, artikel 7.1, bezwaar worden ingediend bij het bestuursorgaan dat deze beschikking heeft vastgesteld. Vervolgens kan zo nodig in tweede instantie beroep worden ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (zie artikel 20.1 van de Wet milieubeheer).

De strafrechtelijke handhaving van het Besluit bodemkwaliteit en de Wet bodembescherming, wordt geregeld in de Wet op de Economische Delicten. Als strafbare handelingen niet opzettelijk zijn uitgevoerd, dan is sprake van een overtreding. Als zij opzettelijk zijn begaan, worden zij aangemerkt als misdrijven. Met de opsporing van overtredingen is in de eerste plaats de politie belast. Daarnaast kunnen bepaalde categorieën buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's) de bevoegdheid hebben om overtredingen van het Besluit bodemkwaliteit en de Wet bodembescherming op te sporen.

Bijlage 8 Betrokkenen en verantwoordelijkheden

Betrokken actoren	Verantwoordelijkheden
Gemeente Reusel-De Mierden	Verstrekken van inlichtingen over o.a. de bodemkwaliteit. Voeren van vooroverleg met de initiatiefnemer. Bevoegd gezag Besluit bodemkwaliteit. Uitvoeren taken waaronder in ontvangst nemen, registreren, archiveren, beoordelen en toetsen van de melding voor het toepassen van grond Handhaving van de melding (administratief en in het veld)
Provincie Noord-Brabant	Controle en handhaving van gevallen van (vermoedelijk) ernstige bodemverontreiniging en bij verplaatsen van verontreinigde grond op grond van art. 28 van de Wet bodembescherming. Grondverzet ter plaatse van beschermingsgebieden.
Partij die grond toepast (eigenaar of erfpachter). Dit kan ook een gemeentelijke afdeling zijn.	Conform het Besluit [1] melden bij het centrale meldpunt https://meldpuntbodemkwaliteit.agentschapnl.nl/MeldpuntBodemKwaliteit Nagaan of vanuit andere wetgeving voorwaarden worden gesteld en deze navolgen. Bewijsmiddelen van schone grond moeten gedurende een periode van minimaal 1 jaar bewaard blijven als om die reden geen melding is gedaan. In overleg met de leverancier van de grond levert de partij die de grond toepast het bewijsmiddel omtrent de kwaliteit van de toe te passen grond
Leverancier (ontdoener van grond)	Het afgeven van een bewijsmiddel omtrent de kwaliteit van de te leveren grond en zorgen dat de (erkende) transporteur de doorslagen van de volledig ingevulde begeleidingsbrief krijgt. Registratie van de gegevens gedurende 5 jaar.
Transporteur	Beschikken over een volledig ingevulde begeleidingsbrief met afvalstroomnummer tijdens het transport. Overhandigen begeleidingsbrief op aanvraag van de handhaver (provincie, politie, gemeente). Registratie van de gegevens gedurende 5 jaar. In overleg met de leverancier van de grond levert de transporteur van de grond het bewijsmiddel omtrent de kwaliteit van de te transporteren grond.
Politie	Controle en handhaving (strafrechtelijk)
VROM-inspectie en inspectie Verkeer en Waterstaat	Adviserende rol bij het verlenen van erkenningen Toezicht uitoefenen op intermediairs Aanpak van overtredingen en misstanden (schorsen of intrekken van erkenningen)

	Wegnemen van belemmeringen bij de sanering van Bodemverontreiniging Regierol bij de ketenhandhaving bodembeheer en afstemming met de belangrijkste handhavingspartners
--	--